

v evropské politice (2. 5. – 8. 5. 2016)

Událost týdne:

6. května informovala ČTK o projevu tureckého prezidenta Recepta Tayyipa Erdogana, ve kterém dle agentury Reuters politik prohlásil, že země nehodlá vyhovět EU a nezmění své protiteroristické zákony. Jejich změna je jednou z dojednaných podmínek pro zavedení bezvízového režimu EU s Tureckem. Prezident v současné době tlačí na turecký parlament, aby je ještě zpřísnil. Prohlášení vyšlo krátce poté, co byla oznámena rezignace premiéra Ahmeta Davutoglu, který dohodu s EU a její podmínky vyjednal. Dle médií byla rezignace zapříčiněna dlouhodobými spory mezi premiérem a prezidentem.

3. května rozpustil španělský král Felipe VI. parlament a oznámil, že další parlamentní volby se budou konat dne 26. června. Podle předběžných průzkumů hodlá většina voličů dát svůj hlas stejné straně jako v předchozích volbách v prosinci 2015. Neschopnost politických stran utvořit vládu podle dostupných informací prozatím neměla negativní dopad na ekonomiku, která v prvním čtvrtletí roku 2016 rostla rychleji, než se předpokládalo.

4. května doporučila Evropská komise zrušení povinných víz pro občany Turecka cestující do EU. Záležitost následně projednával Evropský parlament, jenž se usnesl na tom, že o zrušení víz pro Turecko nebude hlasovat do té doby, než země splní všechny jemu dané podmínky, jak bylo dohodnuto na summitech 7. a 17. března.

4. května zveřejnil deník El Pais komentář z pera Javiera Solany, bývalého generálního tajemníka NATO a představitele EU pro Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku v letech 1999-2009. V něm Solana vyslovil názor, že pokud by Maďarsko za současné situace žádalo o vstup do EU, tak by mu nebylo vyhověno. Stejně jako Polsko totiž trpí „epidemií nacionalismu.“ Vyjádřil též znepokojení nad ústavními změnami v obou zemích, které dle něj vedou k soustředění moci a odstranění kontroly a kritiky.

4. května zveřejnila Evropská komise svůj návrh reformy dublinského systému. Dle nového návrhu by měla stále platit zásada, že žádost o azyl má být podána v první zemi EU, do které žadatel vstoupí. V případě vysokého počtu žádostí v některé ze zemí by však byl spuštěn krizový mechanismus přerozdělování žadatelů. Pokud by se některá ze zemí chtěla přijetí migranta vyhnout, musela by za každého odmítnutého zaplatit 250 tisíc eur.

5. května proběhly ve Velké Británii volby do parlamentů jednotlivých zemí. Ve Skotsku zvítězila Skotská národní strana (SNP), které v 129členném parlamentu získala 63 křesel. Ve Waleské regionální radě získala největší podporu Labour Party, když obsadila 29 z 60 křesel. Poprvé se podařilo umístit straně UKIP, která získala sedm křesel. V Severním Irsku se nejúspěšnější stranou stala Demokratická unionistická strana, když obhájila všech svých 38 křesel v parlamentu. Současně s těmito volbami proběhly komunální volby v celé Británii. Nejlepší výsledek měla Labour Party, neobhájila sice všechny své pozice, ztráta však nebyla tak velká, jak se předpokládalo.

Telegraficky

- Dne 6. května obdržel papež František cenu Karla Velikého za naději a povzbuzení, jež dodává Evropanům.
- Dne 7. května složil přísahu labourista Ladiq Khan, který se tím stal prvním muslimským starostou Londýna. Ve volbách, které proběhly o dva dny dříve, obdržel 44 % hlasů.

